

'Kostenexplosie Noord/Zuidlijn had voorkomen kunnen worden'

door Hans Vermaak

Ingo Pröpper trekt ontspoorde megaprojecten uit het slop.

AMSTERDAM, dinsdag
 Het drama rond de aanleg van de Noord/Zuidlijn had voorkomen kunnen worden. Het was volstrekt onnodig dat in plaats van 1,4 miljard euro nu ongeveer 3 miljard uitgegeven gaat worden. Dit zegt bestuurskundige Ingo Pröpper, die een waterdicht systeem ontwikkeld heeft om ingewikkelde projecten in de hand te houden.

De 49-jarige Pröpper is al enkele malen door overheden ingehuurd om ontspoorde megaprojecten uit het slop te trekken. Hij vindt dat te ondoordacht wordt begonnen aan dit soort projecten. „Het begint met een politiek besluit dat door een gemeenteraad of Tweede Kamer genomen moet worden. Er is geen realistisch budget, risico's worden verzwegen. Over de uitvoering is nauwelijks nagedacht.”

De lijst is lang en treurig. Naast de Amsterdamse nieuwe metrolijn zijn de Betuwe-

lijn, de verbouwing van het Rijksmuseum en het Muziekpaleis in Utrecht voorbeelden van zeer forse kostenoverschrijdingen. „De regie is totaal zoek bij deze projecten”, oordeelt Pröpper, die aan de basis staat van een expertsysteem waarin alle ontwerp- en uitvoeringsfasen worden opgeslagen. „Zo kan iedereen leren van vroegere fouten en valkuilen. Vergelijk het met het schaakprogramma Deep Fritz, een database met meer dan een miljoen partijen vanaf 1625. De grootmeesters proberen hun bedachte zetten hier tegen uit en leren van wat er vroeger gebeurd is.”

Wat ging er volgens hem mis bij de Noord/Zuidlijn? „Er was een politieke keuze at ging er volgens hem mis bij de Noord/Zuidlijn? „Er was een politieke keuze dat er niet gesloopt mocht worden. Dan moet je eerlijk zeggen dat de aanleg hierdoor duurder uitvalt. Verder was er een plafond aan het budget waarover overeenstemming was. Vervolgens vallen de aanbestedingen tegen en wordt er niet gezegd 'we hebben meer geld nodig', maar ontstaan openeindregelingen en vage contracten. De kosten worden te laag voorgespiegeld.”

In het systeem van Pröpper is sprake van een 'cockpitbesturing' zoals in een vliegtuig. „Het gaat om de blik van bovenaf die uitstijgt boven de expertise van individuen en organisaties. Zo houd je overzicht, kun je complexe situaties doorgronden en maak je gebruik van actuele kennis en ervaring, zowel vanuit de wetenschap als de praktijk.”

Morgen bespreekt de voltallige gemeenteraad voor de laatste keer het kritische rapport over de aanleg van de Noord/Zuidlijn, die door de enquêtecommissie onder voorzitter Maurice Limmen (CDA) werd doorgelicht.

Hier treft u het artikel van Ingo Pröpper. Dit artikel is uitgesneden uit de Amsterdameditie van De Telegraaf d.d. 19 januari 2010.